

ਏਯੂ ਸਮਾਲ ਫਾਈਨਾਂਸ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟਡ
ਚੈੱਕ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ
ਜੁਲਾਈ 2025

ਸਮੱਗਰੀ

1. ਜਾਣ-ਪਛਾਣ	2
2. ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤ	2
3. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਚੈੱਕਾਂ/ਯੰਤਰਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ	2
5. ਸਥਾਨਕ/ਬਾਹਰੀ ਚੈੱਕਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ	3
6. PAR ਵਿਖੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ	3
7. ਸਥਾਨਕ/ਬਾਹਰੀ ਚੈੱਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ	3
8. ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨੀਤੀ	3
9. ਚੈੱਕ/ਯੰਤਰ ਆਵਾਜਾਈ ਦੌਰਾਨ/ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬੈਂਕ ਦੀ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਗੁੰਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ	4
10. ਫੋਰਸ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ	5
11. ਯੰਤਰਾਂ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ	5
12. ਸਰਵਿਸ ਚਾਰਜ	6
13. ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ	7
ਅਨੇਕਚਰ 1 - ਚੈੱਕ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੋਡ	8

1. ਜਾਣ-ਪਛਾਣ

- 1.1 1 ਨਵੰਬਰ, 2004 ਤੋਂ, ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਨੇ 1) ਸਥਾਨਕ/ਬਾਹਰੀ ਚੈੱਕ/ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਅਤੇ 2) ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈਆਂ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ ਸਾਰੇ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਚੈੱਕ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਵਾਜਾਈ ਵਿੱਚ ਗੁੰਮ ਹੋਏ ਸਾਧਨਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਨੀਤੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ।
- 1.2 ਚੈੱਕ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪਾਲਿਸੀ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਿਆਜ ਭੁਗਤਾਨ ਰਾਹੀਂ ਬੈਂਕ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਵਿਆਜ ਭੁਗਤਾਨ ਰਾਹੀਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ, ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ, ਗਾਹਕ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

2. ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤ

ਬੈਂਕ ਦੀ ਚੈੱਕ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਉੱਚ ਮਾਪਦੰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਇਸ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਨੀਤੀ ਗਾਹਕਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ (ਉਪਚਾਰ) ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਬੈਂਕ ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਵਧਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ।

3. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਚੈੱਕਾਂ/ਯੰਤਰਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ

3.1 ਸਥਾਨਕ ਚੈੱਕ

3.1.1 ਸਥਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਸਾਰੇ ਚੈੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਰਾਹੀਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਟ-ਆਫ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬ੍ਰਾਂਚ ਕਾਊਂਟਰਾਂ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਂਚ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਕਸੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚੈੱਕ ਉਸੇ ਦਿਨ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਲਾਗੂ ਕਟ-ਆਫ ਸਮਾਂ ਗਾਹਕਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਚੈੱਕ ਡਰਾਪ ਬਾਕਸ ਅਤੇ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਟ-ਆਫ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਂਚ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੇ ਬਾਹਰ ਕੁਲੈਕਸ਼ਨ ਬਾਕਸਾਂ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚੈੱਕ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

3.1.2 ਬੈਂਕ ਉਸੇ ਦਿਨ ਗਾਹਕ ਦੇ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਦਿਨ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਹਾਊਸ ਦਾ ਚੈੱਕ ਰਿਟਰਨ ਸ਼ਡਿਊਲ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਕਦੋਂ ਕਢਵਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

3.1.3 ਕੇਂਦਰਾਂ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਬੈਂਕ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਹਾਊਸ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਾਊਂਟਰ 'ਤੇ ਡਰਾਅ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਚੈੱਕ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਪਰ ਗਾਹਕ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੀਜੇ ਕੰਮਕਾਜੀ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ।

3.2 ਬਾਹਰੀ ਚੈੱਕ:

3.2.1 ਬੈਂਕ ਗਾਹਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਚੈੱਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਤਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਗੈਰ-ਸਥਾਨਕ ਬੈਂਕ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰੀ ਚੈੱਕ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਾਹਰਲੇ ਕੇਂਦਰਾਂ 'ਤੇ ਹੋਰ ਬੈਂਕਾਂ 'ਤੇ ਲਏ ਗਏ ਚੈੱਕ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੇਂਦਰਾਂ 'ਤੇ ਬੈਂਕ ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਜਿੱਥੇ ਬੈਂਕ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕੋਈ ਸ਼ਾਖਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਾਧਨ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਬੈਂਕ ਰਾਹੀਂ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

3.2.2 ਬਾਹਰਲੇ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿਖੇ ਬੈਂਕ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲਏ ਗਏ ਚੈੱਕ ਕੋਰ ਬੈਂਕਿੰਗ ਹੱਲ ਨੈਟਵਰਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

4. ਖਾਤਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਚੈੱਕ ਨੂੰ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨਾ - ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਆਮਦਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪਾਬੰਧ

- 4.1 ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਅਨੁਸਾਰ, "ਖਾਤਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਚੈੱਕ ਨੂੰ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨਾ - 27 ਅਗਸਤ, 2009 ਨੂੰ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਆਮਦਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ" ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ (ਸਹਿਕਾਰੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ) ਰਾਹੀਂ ਕ੍ਰਾਸਡ "ਖਾਤਾ ਭੁਗਤਾਨਕਰਤਾ" ਨੂੰ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- 4.2 ਹਾਲਾਂਕਿ, ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਚੈੱਕ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਹਾਊਸਾਂ ਦੇ ਉਪ-ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੇ ਗਾਹਕਾਂ ਦੇ ਚੈੱਕ ਸਪਾਂਸਰ ਮੈਂਬਰ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕੱਤਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।
- 4.3 ਕਿਉਂਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਹਾਊਸਾਂ ਦੇ ਉਪ-ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਲਏ ਗਏ ਖਾਤਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਚੈੱਕ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਹਿਕਾਰੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਖਾਤਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਚੈੱਕ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆ ਰਹੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬੈਂਕ ਆਪਣੇ ਗਾਹਕਾਂ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ 50,000/- ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਰਕਮ ਲਈ ਲਏ ਗਏ ਖਾਤਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਚੈੱਕ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਹਨ, ਜੇ ਅਜਿਹੇ ਚੈੱਕਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਹਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਸਾਰ ਚੈੱਕ ਇਕੱਤਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਬੈਂਕਾਂ ਕੋਲ ਸਬੰਧਤ ਸਹਿਕਾਰੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਚੈੱਕਾਂ ਦੀ ਰਕਮ ਸਿਰਫ ਸਹਿਕਾਰੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੇ ਚੈੱਕ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਭੁਗਤਾਨਕਰਤਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ, 1881 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 131 ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ

5. ਸਥਾਨਕ/ਬਾਹਰੀ ਚੈੱਕਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ

ਬੈਂਕ, ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਗਾਹਕ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਜਾਂ ਅਗਾਊਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਲਈ ਟੈਂਡਰ ਕੀਤੇ ਸਥਾਨਕ/ਬਾਹਰੀ ਚੈੱਕ ਖਰੀਦ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬੈਂਕ ਵੱਲੋਂ ਚੈੱਕ ਖਰੀਦਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖਾਤੇ ਦੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ

(ਚੈੱਕ ਲਿਖਨੇ ਵਾਲੇ) ਦੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ

6. PAR ਵਿਖੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ

ਪਾਰ ਸਟੈਂਡਰਡ ਚੈੱਕ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਚੈੱਕ ਸਾਰੇ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਬੈਂਕ ਬਰਾਬਰ ਚੈੱਕ ਜਾਰੀ ਕਰਨ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਦੇ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਪਾਰ ਚੈੱਕਾਂ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਕੋਈ ਚਾਰਜ ਲਵੇਗਾ।

7. ਸਥਾਨਕ/ਬਾਹਰੀ ਚੈੱਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ

- 7.1 ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਥਾਨਕ ਚੈੱਕਾਂ ਲਈ, ਗਾਹਕ ਖਾਤਾ ਫੰਡਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਟਰਨ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਫੰਡ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ
- 7.2 ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੇਂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜੇ ਗਏ ਚੈੱਕਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ:
 - (a) ਸੀਟੀਐਸ ਕੇਂਦਰਾਂ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਚੈੱਕ: ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 7 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ।
 - (b) ਗੈਰ-ਸੀਟੀਐਸ ਕੇਂਦਰ: ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 10/14 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ।

ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਦੀ ਅਸਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸਬੰਧਤ ਗਾਰੰਡ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਰਿਟਰਨ ਲਈ ਕੱਟ ਆਫ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

8. ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨੀਤੀ

8.1 ਸਥਾਨਕ ਚੈਂਕਾਂ ਦੇ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ

8.1.1 ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਚੈਂਕ ਦੀ ਰਕਮ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਬੱਚਤ ਖਾਤੇ ਦੀ ਦਰ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗਾਹਕਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮੰਗ ਦੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਵਸੂਲੀ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਬੈਂਕ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਬੈਂਕਾਂ 'ਤੇ ਲਏ ਗਏ ਸਾਧਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

8.2 ਬਾਹਰਲੇ ਚੈਂਕਾਂ ਦੇ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ

8.2.1 ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨੀਤੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਚੈਂਕ ਦੀ ਰਕਮ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਗਾਹਕਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮੰਗ ਦੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

8.2.2 ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ:

- (i) 7 / 10 / 14 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਬੱਚਤ ਖਾਤਾ ਬੈਂਕ ਰੇਟ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਮਲਾ ਬਾਹਰੀ ਚੈਂਕਾਂ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
- (ii) ਜਿੱਥੇ ਦੇਰੀ 14 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਮਿਆਦ ਜਮ੍ਹਾਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਦਰ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
- (iii) ਅਸਧਾਰਨ ਦੇਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਭਾਵ 90 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਦੇਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਦੇਰੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਮਿਆਦ ਜਮ੍ਹਾਂ ਦਰ ਤੋਂ 2% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
- (iv) ਜੇ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਅਧੀਨ ਚੈਂਕ ਦੀ ਆਮਦਨ ਗਾਹਕ ਦੇ ਓਵਰਡਰਾਫਟ / ਲੋਨ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਲੋਨ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਦਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਸਧਾਰਨ ਦੇਰੀ ਲਈ, ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਲੋਨ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਦਰ ਤੋਂ 2% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

8.2.3 ਕੁਝ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਜਿੱਥੇ ਬੈਂਕ ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਸਾਧਨ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਰਾਅ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਬੈਂਕ ਰਾਹੀਂ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਰਕਮ ਭੇਜਣ ਵਿੱਚ ਡਰਾਅ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਬੈਂਕ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਣਉਚਿਤ ਦੇਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਬੈਂਕ ਗਾਹਕ ਨੂੰ 14 ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਬੈਂਕ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੈਂਕਾਂ ਬਾਰੇ ਸਾਂਝਾ/ਸੂਚਿਤ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਡਰਾਅ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਬੈਂਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

9. ਚੈਂਕ/ਯੰਤਰ ਆਵਾਜਾਈ ਦੌਰਾਨ/ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬੈਂਕ ਦੀ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਗੁੰਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ

9.1 ਜੇ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਚੈਂਕ ਜਾਂ ਸਾਧਨ ਆਵਾਜਾਈ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬੈਂਕ ਦੀ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਗੁੰਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

- ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਣ 'ਤੇ ਬੈਂਕ ਤੁਰੰਤ ਖਾਤਾਧਾਰਕ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇਗਾ, ਤਾਂ ਜੋ ਖਾਤਾਧਾਰਕ ਭੁਗਤਾਨ ਰੋਕਣ ਲਈ ਚੈਂਕ ਲਿਖਨੇ ਵਾਲੇ ਬੈਂਕ ਲਿਖਨੇ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰ ਸਕੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਗੁੰਮ ਹੋਏ ਚੈਂਕਾਂ/ਯੰਤਰਾਂ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।
- ਬੈਂਕ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਚੈਂਕ ਦੀ ਚੈਂਕ ਲਿਖਨੇ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਡੁਪਲੀਕੇਟ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗੈਰ-ਭੁਗਤਾਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇਣਾ।

9.2 ਆਵਾਜਾਈ ਦੌਰਾਨ ਚੈਂਕ/ਉਪਕਰਣ ਗੁੰਮ ਹੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਬੈਂਕ ਆਪਣੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨੀਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਖਾਤਾਧਾਰਕ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗਾ:

- ਜੇ ਬੈਂਕ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ (7/10/14 ਦਿਨ ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ) ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਾਧਨ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨੀਤੀ (ਧਾਰਾ 8.2.2) ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਉਕਤ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੀ ਮਿਆਦ

ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

- ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਬੈਂਕ ਚੈੱਕ ਦੀ ਰਕਮ 'ਤੇ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਹੋਰ ਮਿਆਦ ਲਈ ਬੱਚਤ ਖਾਤਾ ਬੈਂਕ ਰੇਟ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਡੁਪਲੀਕੇਟ ਚੈੱਕ / ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਦੇਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ
- ਬੈਂਕ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 500/- ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗਾ ਜੇ ਉਹ ਰਸੀਦ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ 'ਤੇ ਡੁਪਲੀਕੇਟ ਚੈੱਕ/ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਕਿਸੇ ਬੈਂਕ/ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜੋ ਡੁਪਲੀਕੇਟ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਫੀਸ ਵਸੂਲ ਕਰੇਗਾ

9.3 ਵਿਭਿੰਨ

- ਜਿਹੜੇ ਚੈੱਕ ਪੇ-ਇਨ ਸਲਿੱਪ 'ਤੇ ਦੱਸੇ ਗਏ ਗਲਤ ਖਾਤਾ ਨੰਬਰ ਨਾਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਬੈਂਕ ਅਜਿਹੇ ਚੈੱਕ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ 48 ਕੰਮਕਾਜੀ ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੱਸੇ ਪਤੇ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਧੂਰੇ ਪਤੇ, ਅਧੂਰੇ ਫੋਨ ਨੰਬਰ, ਪੇ-ਇਨ ਸਲਿੱਪ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੋਨ ਨੰਬਰ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਬੈਂਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਪਕਰਣਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 3 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।
- ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚੈੱਕ ਬੈਂਕ ਦੇ ਡਾਟਾਬੇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਪਤੇ 'ਤੇ 48 ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਡਾਕ/ਕੋਰੀਅਰ ਆਦਿ ਰਾਹੀਂ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਕਾਊਂਟਰ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜੇ ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਗਾਹਕ ਦੁਆਰਾ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਕੱਤਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬੈਂਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਾਕ ਜਾਂ ਕੋਰੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਪਤੇ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦੇਵੇਗਾ।

10. ਫੋਰਸ ਮੈਜਿਊਰ

(ਕੁਝ ਅਣਕਿਆਸੀ ਘਟਨਾ, ਜੋ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਦੇ ਦੇਰੀ ਵਾਲੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਲਈ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਹੰਗਾਮਾ, ਭੰਨਤੋੜ, ਤਾਲਾਬੰਦੀ, ਹੜਤਾਲ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਰਤ ਗੜਬੜ, ਦੁਰਘਟਨਾ, ਅੱਗ, ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ "ਰੱਬ ਦੇ ਕੰਮ", ਯੁੱਧ, ਬੈਂਕ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਬੈਂਕ (ਆਂ) ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ, ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਆਮ ਸਾਧਨਾਂ ਜਾਂ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਆਦਿ ਬੈਂਕ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੇਵਾ ਸਪੁਰਦਗੀ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ।

11. ਯੰਤਰਾਂ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ

11.1 ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਵਾਲੇ ਚੈੱਕ ਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ/ਭੇਜਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ

- 11.1.1 ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਬੈਂਕਰਾਂ ਦੇ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਹਾਊਸਾਂ ਲਈ ਯੂਨੀਫਾਰਮ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਹਾਊਸਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚੈੱਕ ਾਂ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਚੈੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
- 11.1.2 ਜੇ ਚੈੱਕ ਉਸ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਦੋ ਖਾਤਿਆਂ ਦੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਰਾਹੀਂ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਸਿੱਧੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਚੈੱਕ ਤੁਰੰਤ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ
- 11.1.3 ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚੈੱਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੈਮੋ ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਦਾ ਕਾਰਨ "ਨਾਕਾਫੀ ਫੰਡ" ਦੱਸਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

11.2 ਅਕਸਰ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ

- 11.2.1 ਜੇ 1 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁੱਲ ਦੇ ਚੈੱਕ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਗਾਹਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਬੈਂਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਾਹਕ ਖਾਤਿਆਂ ਲਈ ਨਵੀਂ ਚੈੱਕ ਬੁੱਕ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਵਿੱਚ 4 ਮੌਕਿਆਂ ਲਈ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ 1 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਚੈੱਕ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਬੈਂਕ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਚਾਲੂ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜੇ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਚੈੱਕ ਲਿਖਨੇ ਵਾਲੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਚੈੱਕ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਬੈਂਕ ਸਬੰਧਤ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਸਾਵਧਾਨੀ ਦੀ ਸਲਾਹ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਉਸੇ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਚੌਥੀ ਵਾਰ ਚੈੱਕ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਚੈੱਕ ਸੁਵਿਧਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਜੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤਾ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਸਲਾਹ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

11.2.2 ਜੇ 1 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਮੁੱਲ ਦਾ ਚੈੱਕ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਗਾਹਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਬੈਂਕ 1 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਮੁੱਲ ਦੇ ਚੈੱਕ ਡਿਸਆਨਰ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਮੈਟ੍ਰਿਕਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗਾ:

ਇਨਵਰਡ ਚੈੱਕ ਰਿਟਰਨ - ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ			
S. ਨੰਬਰ	ਸ਼੍ਰੇਣੀ	ਬਾਰੰਬਾਰਤਾ	ਕਾਰਵਾਈ
1	ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ 5 ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਚੈੱਕ ਰਿਟਰਨ 5 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ	ਮਹੀਨਾਵਾਰ	ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨੀ ਦੀ ਸਲਾਹ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇਗੀ।
2	10 ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਚੈੱਕ ਰਿਟਰਨ (ਕੋਈ ਵੀ ਰਕਮ) ਪ੍ਰਤੀ ਲਗਾਤਾਰ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਮਹੀਨਾ	ਮਹੀਨਾਵਾਰ	ਸਾਵਧਾਨੀ ਦੀ ਸਲਾਹ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇਗੀ ਗਾਹਕ।
3	ਲਗਾਤਾਰ ਦੂਜੇ ਮਹੀਨੇ 5 ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਚੈੱਕ ਰਿਟਰਨ 5 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ	ਮਹੀਨਾਵਾਰ	ਬੈਂਕ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਖਾਤਾ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਪੱਤਰ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ
4	10 ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਚੈੱਕ ਰਿਟਰਨ (ਕੋਈ ਵੀ ਰਕਮ) ਪ੍ਰਤੀ ਰਕਮ ਲਗਾਤਾਰ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਮਹੀਨਾ	ਮਹੀਨਾਵਾਰ	ਬੈਂਕ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਖਾਤਾ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਪੱਤਰ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ

11.3 ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਕਾਰਕ

11.3.1 ਬੈਂਕ ਚੈੱਕ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਦੇ ਤੱਥ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ, ਜੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ, ਖਪਤਕਾਰ ਫੋਰਮ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

11.3.2 ਬੈਂਕ ਡਿਸਆਨਰ ਕੀਤੇ ਚੈੱਕਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਤਿਮਾਹੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਆਡਿਟ/ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ

11.3.3 ਚੈੱਕ ਲਿਖਨੇ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਬੈਂਕ ਦੇ ਸਟਾਫ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਤਾ ਨੂੰ ਚੈੱਕ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਬੈਂਕ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗਾ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਵਾਲੇ ਚੈੱਕ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰੇਗਾ।

11.3.4 ਬੈਂਕ ਕਿਸੇ ਖਾਤੇ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਛੇ (6) ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੇਖੇ ਗਏ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਐਨਏਸੀਐਚ ਰਿਟਰਨ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਨਦੀਨ-ਆਊਟ ਨੀਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਬੈਂਕ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ।

12. ਸਰਵਿਸ ਚਾਰਜ

ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ, ਬੈਂਕ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਚਿਤ ਸੇਵਾ ਚਾਰਜ ਵਸੂਲ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਗਾਹਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਬੈਂਕ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੇ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇਗਾ

13. ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ

ਮਿਆਦ	ਵੇਰਵਾ
ਬੈਂਕ	ਬੈਂਕ ਏਯੂ ਸਮਾਲ ਫਾਈਨਾਂਸ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ
ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ	"ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ" ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
KYC	"ਆਪਣੇ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਜਾਣੋ" ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਚੈੱਕ	ਚੈੱਕ ਦਾ ਮਤਲਬ ਚੈੱਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਨਾਲ ਹੈ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ ਡਿਮਾਂਡ ਡਰਾਫਟ, ਵਿਆਜ/ਡਿਵੀਡੈਂਡ ਵਾਰੰਟ
ਚੈੱਕ ਕਲੀਅਰਿੰਗ	ਇਹ ਉਸ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਚੈੱਕ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਉਸ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਹ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਬੈਂਕ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਬੈਂਕ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਡੈਬਿਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਹ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਪੱਤਰਕਾਰ ਬੈਂਕ	ਇਹ ਇੱਕ ਬੈਂਕ / ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬੈਂਕ / ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ / ਸਾਧਨਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨਾ ਆਦਿ।
ਨੋਸਟ੍ਰੋ ਖਾਤਾ	ਇਹ ਕਿਸੇ ਘਰੇਲੂ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
ਬਰਾਬਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ	ਇਹ ਚੈੱਕਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਚੈੱਕ ਾਂ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਬੈਂਕ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੋਵੇ। ਚੈੱਕ ਦੀ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਗਾਹਕ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਬਾਹਰੀ ਚੈੱਕ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ।
CBS	ਇਹ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੋਰ ਬੈਂਕਿੰਗ ਹੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ
ਫੋਕਲ ਪੁਆਇੰਟ ਸ਼ਾਖਾ	ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਾਖਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਸਰਕਾਰੀ ਚੈੱਕਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਭੁਗਤਾਨ ਸਕੂਲ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ, ਮੇਲ-ਮਿਲਾਪ ਅਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ

ਅਨੇਕਚਰ 1 - ਚੈੱਕ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੋਡ

ਕੋਡ ਨੰਬਰ	ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਕਾਰਨ
01	ਫੰਡ ਨਾਕਾਫੀ
02	ਪ੍ਰਬੰਧ ਤੋਂ ਵੱਧ
03	ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਏ, ਦੁਬਾਰਾ ਮੌਜੂਦ ਹਨ
04	ਡਰਾਵਰ ਨੂੰ ਦੇਖੋ
05	ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਡਰਾਵਰ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ! ਡ੍ਰਾਵਰੀ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ
10	ਡਰਾਵਰ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਅਧੂਰੇ ਹਨ
11	ਡਰਾਵਰ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਗਲਤ ਹਨ
12	ਡਰਾਵਰ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਵੱਖਰੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
13	ਡਰਾਵਰ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹਨ
14	ਡਰਾਵਰ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ
15	ਖਾਤਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਡਰਾਵਰ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ
16	ਖਾਤਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਡਰਾਵਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ
17	ਤਬਦੀਲੀ ਲਈ ਚੈੱਕ ਲਿਖਨੇ ਵਾਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
20	ਭੁਗਤਾਨ ਡਰਾਵਰ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ
21	ਅਟੈਚਮੈਂਟ ਆਰਡਰ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ
22	ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ
23	ਖਾਤਾਧਾਰਕ ਦੀ ਮੌਤ ਕਾਰਨ ਕਢਵਾਉਣਾ ਬੰਦ
24	ਖਾਤਾਧਾਰਕ ਦੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਕਾਰਨ ਕਢਵਾਉਣਾ ਬੰਦ
25	ਖਾਤਾਧਾਰਕ ਦੀ ਇਨਸੋਲਵੈਂਸੀ ਕਾਰਨ ਕਢਵਾਉਣਾ ਰੁਕਿਆ
30	ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟ ਪੇਸਟ ਡੇਟਿਡ
31	ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟ ਪੁਰਾਣਾ/ਬਾਸੀ
32	ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਤਾਰਿਆ ਗਿਆ/ਬਿਨਾਂ
33	ਯੰਤਰ ਵਿਗਾੜਿਆ ਗਿਆ; ਬੈਂਕ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ
34	ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚੈੱਕ ਅਨਿਯਮਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ/ਰਕਮ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੈ
35	ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਹਾਊਸ ਸਟੈਪ/ਮਿਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ
36	ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਡਿਲੀਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ/ਸਾਡੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ
37	ਸਹੀ ਜ਼ੋਨ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ
38	ਯੰਤਰ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰੀ ਪਦਾਰਥ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
39	ਚਿੱਤਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਕਾਰਜ ਨਾਲ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ
40	ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦ
41	ਆਈਟਮ ਨੂੰ ਦੋ ਵਾਰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ
42	ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ
50	ਖਾਤਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ
51	ਖਾਤਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ
52	ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਖਾਤਾ ਨਹੀਂ
53	ਲੋੜੀਂਦੇ ਖਾਤੇ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ
54	ਖਾਤੇ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਗਲਤ/ਅਧੂਰਾ
55	ਖਾਤਾ ਬਲਾਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ (ਸਥਿਤੀ 21-25 ਵਿੱਚ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਗਈ)

ਕੋਡ ਨੰਬਰ	ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਕਾਰਨ
60	ਦੋ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕੀਤਾ
61	ਸਟੈੱਪ ਪਾਰ ਕਰਨਾ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ
62	ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਸਟੈੱਪ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ
63	ਸਾਧਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਪਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ
64	ਰੱਖਿਆਤਮਕ ਕ੍ਰਾਸਿੰਗ ਵਿੱਚ ਮਾਤਰਾ ਗਲਤ ਹੈ
65	ਸੁਰੱਖਿਆਤਮਕ ਕ੍ਰਾਸਿੰਗ ਵਿੱਚ ਮਾਤਰਾ ਲੋੜੀਂਦੀ/ਅਯੋਗ
66	ਭੁਗਤਾਨਕਰਤਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੈ
67	ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਤਾ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਅਨਿਯਮਿਤ/ਬੈਂਕ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
68	ਨਿਸ਼ਾਨ/ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਸੀਲ ਨਾਲ
70	ਰਕਮ/ਨਾਮ ਸਲਾਹ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
71	ਸਪਾਂਸਰ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਡ੍ਰਾਵਰੀ ਬੈਂਕ ਦਾ ਫੰਡ ਨਾਕਾਫੀ
72	ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਤਾ ਦਾ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਡਿਸਚਾਰਜ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ
73	ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰੋਕਸੀਮੇ ਤੱਕ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਨਹੀਂ
74	ਭੁਗਤਾਨ ਆਰਡਰ ਲਈ ਕਾਊਂਟਰ ਦਸਤਖਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
75	ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪੜ੍ਹਨਯੋਗ/ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ
80	ਬੈਂਕ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਅਸਪਸ਼ਟ/ਅਧੂਰਾ/ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ
81	ਦਫਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਗੁੱਮ ਹੋ ਗਿਆ ਖਰੜਾ; ਦਫਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ
82	ਬੈਂਕ/ਬ੍ਰਾਂਚ ਬਲਾਕ
83	ਡਿਜੀਟਲ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਅਸਫਲਤਾ
84	ਕੁਨੈਕਟੀਵਿਟੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ
85	ਮਿਤੀ ਫੀਲਡ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਸਾਧਨਾਂ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲੀਆਂ CTS ਅਧੀਨ ਤਬਦੀਲੀ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੈ
86	ਨਕਲੀ ਚੋਰੀ ਡਰਾਫਟ ਚੈੱਕ ਨਕਦ ਆਰਡਰ ਵਿਆਜ ਵਾਰੰਟ ਡਿਵੀਡੈਂਡ ਵਾਰੰਟ
87	ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਤਾ ਇੱਕ ਸੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਸਟੈੱਪ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ
88	ਹੋਰ ਕਾਰਨ
92	ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ